

Program dela Slovenskega etnološkega društva v obdobju 2015–2016

Izvedba izobraževalnih vsebin

Gre za najpomembnejšo dejavnost društva, ker spodbuja razvoj stroke, omogoča pretok informacij med stroko, znanostjo in širšo javnostjo in ponuja izmenjavo izkušenj različnim generacijam, aktivnim v stroki. Članom omogoča dodatno strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje, ki je v okviru rednega dela vedno težje izvedljivo. Posamezne aktivnosti omogočajo ogled dobrih praks, presojanje aktualnega dogajanja v družbi in prostoru z vidika etnologije in kulturne antropologije, ogled nagradjenih dosežkov in seznanjanje s stanjem na terenu. Prav tako skušajo spodbuditi strokovnjake h kvalitetnemu delu, ki bi potencialno lahko bilo nagrajeno tudi s strani stroke. Predvsem z okroglimi mizami (cikel *Aktualno ...*) skuša društvo opozoriti na najbolj aktualne in pereče težave v stroki ali družbi in skuša vplivati na pozitivne rešitve.

Zasebni zbiralci, ki za zagotavljanje kvalitetnega ohranjanja (predvsem lokalne) dediščine, potrebujejo usmerjanje, so dobri informatorji in v interesu stroke je, da z njimi ohranja stik in jim posreduje praktično znanje na delavnicah. Na delavnicah sodelujejo tudi študenti etnologije in kulturne antropologije, ki se tako seznanijo s praktičnim delom na terenu, pridobijo izkušnjo stika s ljudmi in v praksi uporabijo znanje, ki ga dobijo na predavanjih. Delavnice jim nudijo možnost opravljanja študijske prakse. K ohranjanju etnološke znanosti prispeva tudi njeno seznanjanje z najmlajšimi ter razvijanje njihovega odnosa do kulturne dediščine. Temu bo namenjeno nadaljevanje dolgoletne dejavnosti društva – *Mala šola etnologije*. Nadaljevali bomo tudi že nekaj let trajajoča prizadevanja, da čim več pedagogov v vrtcih in osnovnih šolah seznanimo z načini, kako naj v izobraževanje in vzgojo otrok vpeljejo dediščinske vsebine in na tak način približajo dediščino otrokom ter jim skušajo privzgojiti ustrezen odnos do dediščine.

Aktivnosti, ki se bodo izvajale:

1. Izobraževalna dejavnost za etnologe in kulturne antropologe – strokovne ekskurzije, etnološki večeri, okrogle mize
2. Pomen stanovskih društev za razvoj stroke in njihova vloga v širši skupnosti – strokovni posvet ob 40-letnici SED, 22. 10. 2015
3. Interpretiranje etnološke kulturne dediščine – seminar, september 2015, nadaljevanje v letu 2016
4. Izobraževalni program za študente in širšo javnost – delavnice, raziskovalni tabori, Mala šola etnologije

Mednarodna dejavnost

DEF pokriva deficitarno področje prireditev strokovnega in znanstvenega filma v Sloveniji in hkrati odpira nove oblike dela v etnologiji in antropologiji, s katerimi lahko raziskovalci dosežejo širšo publiko hitreje kot s pisno besedo. V okviru DEF Slovensko etnološko društvo podeljuje Plaketo Nika Kureta za dosežke na področju etnografskega filma v Sloveniji, kar pomeni promocijo strokovnega področja vizualne antropologije.

V luči praznovanja 40-letnice SED bo v letu 2015 organizirana štiridnevna mednarodna strokovna ekskurzija, ki bo udeležencem osvetlila življenje in delo Matije Murka, filologa, ki je odločilno prispeval k razvoju etnologije na Slovenskem in zarisal pot slovenskemu narodopisju. Ekskurzija se bo osredotočila na Murkovo delovanje v Gradcu in Pragi, kjer je Murko (poleg Leipziga) deloval kot redni profesor. Ob tem se bodo udeleženci seznanili tudi s trenutno aktivnimi etnološkimi inštitucijami v obeh mestih. V letu 2016 je načrtovan mednarodni strokovni posvet na temu manjšinske problematike, predvidoma v Pavlovi hiši v Potrni.

Vsebinsko razvejane aktivnosti DS za Slovence zunaj R Slovenije so se v zadnjem desetletju večinoma osredotočile na Slovence v Italiji, na Madžarskem in v Avstriji. S posameznimi programi smo sicer posegli na Hrvaško, l. 2005 smo organizirali mednarodno posvetovanje na temo etnološke dediščine in kulturne podobe Slovencev na Hrvaškem v Zagrebu, l. 2012 pa smo izvedli mednarodno delavnico na temo nesnovne kulturne dediščine v Plešcih. Varaždinska županija oz. mesto Varaždin, ki izkazuje slovensko prebivalstvo, je bilo do sedaj prezrto. Zato smo se odločili, da bomo v letu 2015 strokovno pozornost namenili Slovencem v Varaždinu. Z vstopom Hrvaške v EU se odpirajo boljše možnosti čezmejnega projektnega sodelovanja, ki ga bomo skušali čim bolj izkoristiti.

Aktivnosti, ki se bodo izvajale:

1. Dnevi etnografskega filma
2. Mednarodna strokovna ekskurzija/mednarodni posvet
3. Etnologija obmejnih regij (delovna skupina za Slovence izven meja RS)
4. Fotografska dediščina v obmejni dolini zgornje Kolpe in Čabranke: raziskava in razstava – v letu 2015, v 2016 podoben projekt in sodelovanje na Vzporednicah med slovensko in hrvaško etnologijo, ki jih bo organiziral HED.

Promocijska dejavnost

SED vsako leto za izjemne etnološke znanstvene in raziskovalne dosežke posameznikov, skupin ali ustanove ali za znanstvene in strokovne dosežke, zaokrožene v življenjskem delu posameznikov, podeljuje **Murkovo nagrado**, za znanstvene in strokovne dosežke na področju etnološke vede na Slovenskem (ali o Sloveniji) v preteklem letu **Murkovo priznanje**, od leta 2003 pa za kontinuirane dejavnosti, večletna prizadevanja ali enkratne dosežke, ki bogatijo, ohranjajo in popularizirajo etnološko znanje, SED podeljuje Murkovo listino. Kraj slovesne podelitve bo povezan s prejemnikom Murkove nagrade minulega leta, ki je na podelitvi slavnostni govornik.

Slovensko etnološko društvo ima dolgo tradicijo publiciranja znanstvenih in strokovnih besedil v okviru Knjižnice Glasnika SED. V strokovnih in znanstvenih krogih je odlično uveljavljen Glasnik SED, ki je indeksiran v devetih bazah podatkov. Naklade izdaj so dovolj visoke, da so pokrile zanimanje zainteresiranih skozi leta izdajanja, ostalo pa je še dovolj izvodov za širšo prodajo. Prodajo publikacij na Slovenskih dnevih knjige bomo združili s predstavitvijo društvenega delovanja široki javnosti, ki se udeležuje dogodka, prav tako pa bomo promovirali etnologijo kot znanost in stroko. Pretekle izdaje bodo ponovno dobile možnost sveže promocije.

Ob slavnostni obletnici v letu 2015 želimo kolegom v stroki in predvsem širši javnosti pokazati, da cenimo znanje ljudi in dediščino, ki jo raziskujemo. Zato je priložnostna slovesnost zamišljena kot preplet ljudske glasbe, folklornega plesa, kulinarčnih doživetij in rokodelskih spretnosti – vse bodo izvajali etnologi.

Enkrat letno bo SED poskrbel za predstavitev svoje dejavnosti medijem in širši zainteresirani javnosti.

Aktivnosti, ki se bodo izvajale:

1. Podelitev Murkove nagrade, Murkovih priznanj in Murkove listine
2. *Kaj smo se etnologi naučili od svojih informatorjev?* – slovesnost ob 40-letnici SED
3. Promocija publikacij na Slovenskih dnevih knjige
4. Tiskovna konferenca

Publicistična dejavnost

Letno bodo izšle štiri številke *Glasnika SED* (dve dvojni številki letno).

V Knjižnici Glasnika SED bo letno izšla ena izdaja. V letu 2015 bo to delo *Mati fabrika – Železarna Ravne*, avtorice dr. Karle Oder.

Ob Dnevih etnografskega filma vsako leto izide tudi katalog DEF.